

Číslo: OU-PT-OSZP-2019/000055-098

Poltár 24. 10. 2019

Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE UTEKÁČ

č. OU-PT-OSZP-2019/000055-098

vydané Okresným úradom Poltár, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Obec Utekáč

2. Identifikačné číslo

17067430

3. Adresa sídla

Obecný úrad
985 06 Utekáč č. 848/52

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

starosta obce:

Miroslav Barutiak
Obecný úrad Utekáč
985 06 Utekáč č. 848/52
0911/252433

oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. arch. Jozef Macko
0944/341971

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Územný plán obce Utekáč

2. Charakter

Územný plán obce – návrh ako územnoplánovacia dokumentácia určujúca využívanie malých území na miestnej úrovni

3. Hlavné ciele

Cieľom územného plánu obce Utekáč (ďalej len „územný plán“) je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce a stanovenie zásad jeho organizácie do r. 2030. Dôvodom obstarania je skutočnosť, že obec nemá vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu, pričom do k. ú. obce zasahuje CHVO Horného Ipl'a, Rimavice a Slatiny, ochranné pásmo vodných zdrojov a nadregionálne a regionálne prvky územného systému ekologickej stability.

Hlavným cieľom územného plánu je zohľadniť plánované a určiť nové rozvojové zámery obce vo väzbe na potenciál a súčasné problémy obce (areál bývalých sklární, úbytok obyvateľov, nedostatok pracovných príležitostí, predpoklady pre cestovný ruch).

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Návrh územného plánu rieši funkčné a priestorové usporiadanie záujmového územia, ktorým je katastrálne územie obce Utekáč s výmerou 894,5 ha vo väzbe na širšie územie v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou. Riešené územie hraničí s katastrálnymi územiami Klenovec, Lom nad Rimavicou a Kokava nad Rimavicou. Obec tvoria viaceré priestorové jednotky: obec Utekáč, miestne časti Drahová, Havrilovo a Salajka, laznícke osídlenie a lesno-lúčna krajina (Ďurkovka, Dlhá Lúka, Cisársko, Baník, Krahulčovo, Nad Rimava, Jaseninka) a záhradkárska osada.

Návrh strategického dokumentu určuje obytnú, výrobnú a rekreačnú funkciu v nadväznosti na existujúcu zástavbu a laznícke osídlenie, zaniknutý areál sklární, existujúce základne cestovného ruchu, cestný a železničný dopravný systém, technickú infraštruktúru územia a prírodné prostredie.

Bývanie

Pre obytnú funkciu sa navrhuje 8 parciel pre výstavbu rodinných domov v miestnych častiach Drahová a Salajka a 22 bytových jednotiek v nadstavbách existujúcich dvojpodlažných bytových domov v obci. V lazníckom osídlení sa navrhuje 10 rodinných domov. Predpokladá sa mierny nárast počtu obyvateľov na počet 1190 do r. 2030.

Občianska vybavenosť

Nové zariadenia občianskej vybavenosti (maloobchod, drobné služby) sa navrhujú v spoločenskom pavilóne, na prízemí niektorých bytových domov a v polyfunkčných rodinných domoch. Sústredia sa najmä pozdĺž hlavných komunikačných osí. Navrhuje sa dobudovanie telocvične pri základnej škole, polyfunkčné zariadenie v kaštieli (múzeum, domov sociálnych služieb s ubytovaním 20 lôžok). Navrhuje sa rozšírenie existujúceho cintorína v miestnej časti Salajka, ktorý bude slúžiť aj pre potreby obce. Navrhuje sa nová požiarna zbrojnica v areáli

bývalých sklární. Strelnica v miestnej časti Salajka je navrhnutá na dobudovanie ako zhromaždisko CO.

Rekreácia a šport

Rozvoj cestovného ruchu je riešený na báze existujúcich základní a funkcií. Navrhuje sa dokompletizovať futbalový areál o sociálne zázemie a prístup s parkoviskom, v kultúrnom dome zriadiť fitness a wellness, na strelnici v Salajke obnoviť strelnicu a dobudovať areál športu a oddychu napojený na areál rybníka. Navrhuje sa obnoviť a dobudovať podmienky pre zjazdové lyžovanie v existujúcom areáli v lokalite Nad Rimava a výhľadovo v bývalých areáloch v Salajke a na Klopárove. Navrhuje sa doplniť trate pre bežecké lyžovanie. V laznických jednotkách je prípustné využitie pre agroturistiku a chalupníctvo. V polyfunkčnej budove bývalej sklárne sa navrhuje turistická ubytovňa (20 lôžok), kapacita ubytovania v súkromí sa navrhuje zvýšiť na 100 lôžok, dobudujú sa jednotky občerstvenia. Kapacita a funkcia záhradkárskej osady ostane bez zmeny.

Výroba

Výrobná funkcia (hygienicky nezávadná priemyselná výroba, sklady, remeselné prevádzky) je riešená v rámci navrhovaného priemyselného parku v areáli bývalej sklárne. Súčasná funkcia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva bude zachovaná bez zmeny. V obci Utekáč sa navrhuje zriadenie kompostoviska a zberného dvora.

Dopravná infraštruktúra

Navrhuje sa rekonštrukcia zbernej komunikácie III/2724, ktorá prechádza zastavaným územím obce a miestnych častí, a prestavba jej šírkového usporiadania na kategóriu MZ 7,5/50. V prípade obslužných komunikácií v obci a miestnych častiach sa navrhuje postupná prestavba na kategóriu MO 6,0/40. Pozdĺž zbernej komunikácie a pozdĺž obslužných komunikácií v lokalitách sústredenej zástavby bytových domov sa navrhujú jednostranné chodníky pre peších. Navrhuje sa doplnenie zastavovacích pruhov a prístreškov na autobusových zastávkach.

Návrh rešpektuje existujúcu železničnú trať 117A Lučenec – Utekáč a navrhuje obnoviť a využívať železničné vlečky v bývalom areáli sklární pre potreby nákladnej dopravy v rámci komunikačnej siete nového priemyselného parku.

Návrh statickej dopravy rieši odstavné plochy pre potreby občianskej vybavenosti v obci a miestnych častiach, úpravu plochy pri železničnej stanici, záchytné parkovanie v areáli sklární. Celková potreba je 186 stojísk. Pri nových objektoch občianskej vybavenosti sa navrhuje riešiť odstavné plochy v rámci pozemku. V rámci existujúcej zástavby bytových domov v obci a v Salajke územný plán navrhuje komplexne riešiť celý priestor okolia domov vrátane garáží a parkovísk na teréne (spolu 290 miest) a odstránenie existujúcich dočasných garáží a prístreškov. V ostatnej bytovej zástavbe je parkovanie (2 miesta) riešené na jednotlivých pozemkoch jednotlivých rodinných domov.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sa navrhuje súčasným vodovodným systémom s využívaním zdroja pitnej vody z Klenovca. Navrhuje sa rekonštruovať rozvodnú sieť a rozšíriť obecný vodovod do miestnych častí Salajka, Drahová a Havrilovo. V odčlenenej lazníckej zástavbe sa navrhuje zachovať súčasné individuálne zásobovanie zo studní.

Návrh územného plánu zachováva súčasný systém kanalizácie obce. Navrhuje sa rekonštruovať kanalizáciu a ČOV v areáli sklární pre potreby priemyselného parku, dobudovať splaškovú kanalizáciu do celej obce a dobudovať čistiareň odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) na kapacitu 1200 EO. V miestnych častiach Salajka a Drahová sa navrhujú skupinové kanalizácie s malými čistiarnami odpadových vôd (ďalej len „MČOV“). V ostatných odčlenených častiach obce sa navrhuje ponechať riešenie nepriepustnými žumpami. V návrhu územného plánu nie je riešené odvádzanie vôd z povrchového odtoku.

Návrh rešpektuje požiadavky vyplývajúce z CHVO „Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny“ a PHO vodných zdrojov.

Návrh potvrdzuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom, zásobovanie zemným plynom v obci a využitie obnoviteľných zdrojov.

V zastavanom území sa navrhuje realizovať povolenú stavbu protipovodňových úprav na troch menších vodných tokoch a dobudovanie hrádze v zastavanom území na Rimavici na prietok Q₁₀₀. Územný plán rešpektuje vodné stavby na Rimavici - existujúcu MVE 36 kV v Salajke a návrh MVE 40 kV v Utekáči v areáli bývalej sklárne.

Územný plán počíta s odstránením evidovanej environmentálnej záťaže PT(1786) Utekáč – sklárne Clara v bývalom areáli sklárne, následne s prestavbou objektov na nový účel (výroba) a revitalizáciou priestoru.

Územný plán vymedzuje záber pôdy pre rozvoj v 21 lokalitách v rozsahu 10,2993 ha. Záber 8,6708 ha pripadá na poľnohospodársku pôdu ha, z toho v zastavanom území 0,2178 ha. Na najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu sa viaže 4,4 ha, záber je odôvodnený prepojením na existujúce plochy a funkcie, verejnoprospešné stavby a vznik ucelených plôch zástavby. Záber lesnej pôdy sa navrhuje v rozsahu 0,0225 ha pre potreby parkoviska pri existujúcom cintoríne v obci.

Súčasťou návrhu je vymedzenie ekologicky významných prvkov s funkciou genofondových lokalít a biokoridorov. Územný plán zahŕňa návrh na plochy verejnej a izolačnej zelene.

Návrh záväznej časti územného plánu obsahuje vymedzenie verejnoprospešných stavieb, ochranných pásiem, návrh regulatívov funkčného využitia pre jednotlivé funkcie, návrh zásad a regulatívov pre bývanie, výrobu, rekreáciu, verejné dopravné a technické vybavenie územia, starostlivosť o životné prostredie, ochranu prírody a ekologickú stabilitu krajiny.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Návrh územného plánu bol spracovaný na základe nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Banskobystrického kraja (ďalej len „ÚPN VÚC“) v znení jeho zmien a doplnkov.

Podkladom pre spracovanie návrhu bol Územný plán obce Kokava nad Rimavicou, ktorý bol obstaraný v r. 1989 s ukončenou etapou Prieskumov a rozborov a návrhu územných a hospodárskych zásad, nakoľko v tom čase bola obec Utekáč súčasťou obce Kokava nad Rimavicou.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Prípravné práce pre obstaranie novej územnoplánovacej dokumentácie obce sa začali v r. 2015 spracovaním Prieskumov a rozborov a Zadaní na spracovanie územného plánu obce Utekáč, ktoré bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva obce Utekáč uznesením č. 118/2016 zo dňa 23. 2. 2016. V októbri 2017 bol spracovaný Návrh územného plánu obce Utekáč (spracovateľ Architektonické štúdio Atrium, s.r.o., Košice –Ing. arch. Dušan Burák, PhD.), ktorý sa ako strategický dokument stal predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle §4 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Obstarávateľ Obec Utekáč predložil Okresnému úradu Poltár, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚ Poltár“) podľa §5 ods. 1 zákona „Oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu Územný plán obce Utekáč“ (spracovateľ Ing. Danko Gajdošová). OÚ Poltár doručil oznámenie o strategickom dokumente podľa § 6 ods. 2 zákona dotknutým orgánom a dotknutým obciam. Na základe oznámenia o strategickom dokumente a s prihliadnutím na stanoviská doručené podľa § 6 ods. 6 zákona OÚ Poltár po prerokovaní s dotknutým orgánom a s obstarávateľom určil podľa § 8 zákona rozsah hodnotenia strategického dokumentu listom č. OU-PT-OSZP-2016/000026-48 zo dňa 4. 1. 2016.

Na základe určeného rozsahu hodnotenia bola v auguste 2019 spracovaná správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ (spracovateľ Ing. arch. Jozef Macko). Obec Utekáč ako obstarávateľ predložila správu o hodnotení OÚ Poltár podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona spolu s návrhom Územného plánu obce Utekáč. OÚ Poltár zverejnil správu o hodnotení v zmysle § 10 zákona na webovom sídle MŽP SR a doručil na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam do 21 dní od jej doručenia, resp. zverejnenia pre verejnosť. Dotknuté obce informovali občanov o konaní verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu oznamom na úradnej tabuli a na webovej stránke obce.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ sa konalo dňa 2. 9. 2019 na Obecnom úrade v Utekáči za účasti zástupcov obstarávateľa, spracovateľa správy o hodnotení a dotknutých orgánov. Verejnosť možnosť účasti nevyužila. Pozvánka na verejné prerokovanie bola zverejnená oznámením obce Utekáč zo dňa 22. 8. 2019.

V zmysle § 13 ods. 4 zákona OÚ Poltár listom č. OU-PT-OSZP-2019/000055-079 zo dňa 17. 9. 2019 určil ako spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu odborne spôsobilú osobu RNDr. Máriu Zuskinovú, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod č. 456/2010/OHPV. Odborný posudok bol spracovaný a obstarávateľom doručený na OÚ Poltár v súlade s § 13 ods. 5 až 9 zákona. Na základe odborného posudku bolo podľa §14 ods. 1 v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia vypracované toto záverečné stanovisko k strategickému dokumentu „Územný plán obce Utekáč“.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obec Utekáč

3. Druh prijatia, rozhodnutia

- Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Utekáč
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Utekáč, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správa o hodnotení strategického dokumentu (ďalej len správa) bola vypracovaná v súlade s § 9 zákona zhotoviteľom: Ing. arch. Jozef Macko v auguste 2019. Správa je vypracovaná na základe rozsahu hodnotenia, ktorý bol určený listom OÚ Poltár č. OU-PT-OSZP-2016/000026-48 zo dňa 4. 1. 2016. Správa je spracovaná na dobrej odbornej úrovni, formálne aj vecne v zmysle osnovy v prílohe 5. zákona. Po doplnení na základe pripomienok dotknutých subjektov a odborného posudku predstavuje úplný a postačujúci podklad pre potreby environmentálneho posúdenia strategického dokumentu.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Listom OÚ Poltár č. OU-PT-OSZP-2019/000055-079 zo dňa 17. 9. 2019 bol v zmysle § 13 ods. 4 zákona určený spracovateľ odborného posudku strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“. Spracovateľom je odborne spôsobilá osoba RNDr. Mária Zuskinová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod č. 456/2010/OHPV. Odborný posudok obsahuje hodnotenia v súlade § 13 ods. 8 a 9 zákona, jeho súčasťou je návrh záverečného stanoviska k strategickému dokumentu. Spracovateľ za účelom vypracovania odborného posudku vykonal preskúmanie predloženého strategického dokumentu, správy o hodnotení strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania správy a stanovísk dotknutých orgánov doručených k správe o hodnotení a uskutočnil terénnu obhliadku v riešenom území.

Z odborného posudku vyplynulo, že strategický dokument a správa o hodnotení je spracovaná v požadovanom rozsahu, je odborne a vecne relevantná bez podstatných nedostatkov. Posúdenie rozsahu a významnosti dopadu územného plánu na životné prostredie a zdravie uvedené v správe o hodnotení je po doplnení na základe doručených stanovísk postačujúce a úplné.

Odborný posudok vyhodnotil variant riešenia uvedený v predloženom návrhu územného plánu v porovnaní s nulovým riešením ako priaznivejší a environmentálne prijateľný. Z odborného posudku nevyplývala potreba vykonať úpravy funkčného využitia alebo rozsahu a umiestnenia navrhovaných rozvojových plôch a infraštruktúry v predloženom strategickom dokumente. Za predpokladu doplnenia smernej časti a regulatívov záväznej časti o niektoré opravy a odporúčania, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania, sa konštatuje, že celkový dopad schválenia územného plánu na zdravie obyvateľov a zložky životného prostredia bude z hľadiska významnosti a rozsahu prijateľný a identifikované málo významné, prevažne dočasné nepriaznivé vplyvy neprevýšia trvalý a významný prínos, ktorý plynie z navrhovaného rozvoja pre obec a jej obyvateľov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ boli doručené nasledovné stanoviská:

Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Inštitút dopravnej politiky – list č. 26965/2019/IDP/73821 z 12. 9. 2019

Stanovisko je súhlasné a uvádza nasledovné pripomienky:

1. opraviť číslovanie železničných tratí podľa platných čísel grafikónových listov v Tabuľkách traťových pomerov ŽSR, nakoľko ide o infraštruktúru;
2. v záväznej časti neuvádzať konkrétne normy a predpisy pre projektovanie a stavebné kategórie pozemných komunikácií, počty pruhov a rozmery, tieto informácie ponechať len ako odporúčanie v smernej časti územného plánu.

Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku – list č. ASMdpS-1-1371/2019/ z 30. 8. 2019
Stanovisko je súhlasné bez pripomienok.

Okresný úrad Poltár, Odbor starostlivosti o životné prostredie – list č. OU-PT-OSZP-2019/000654-002 zo dňa 16. 9. 2019

Orgán štátnej vodnej správy upozorňuje na uvádzanie nesprávnych zákonov v niektorých častiach územného plánu aj v správe a odporúča vykonať nasledovné zmeny:

V smernej časti „sprievodná správa“ :

1. v časti 2.12.3. v oddiele A. Vodné toky na str. 45 nahradiť text „V záplavovom území je v zmysle zákona č. 303/2016 Z.z. zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové a nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť.“ textom „V záplavovom území je v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové a nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia.“
2. v časti 2.12.3. v oddiele B. Vodné hospodárstvo, Zásobovanie pitnou vodou na str. 45 nahradiť text: „Donedávna prevádzkovaný systém, ako záložný, nemá platné povolenie na odber povrchovej vody (zákon č. 442/2002 Z.z.) a ochranné pásma vodárenského zdroja neboli vyhlásené, lebo v minulosti povolený odber bol len na odber povrchovej vody, ktorá sa mala využívať ako úžitková voda v sklárni.“ textom „Donedávna prevádzkovaný systém, ako záložný, nemá platné povolenie na odber povrchovej vody podľa §21 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a ochranné pásma vodárenského zdroja neboli vyhlásené, lebo v minulosti povolený odber bol len na odber povrchovej vody, ktorá sa mala využívať ako úžitková voda v sklárni.“
3. v časti 2.12.3. v oddiele B. Vodné hospodárstvo, Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd na str. 46 nahradiť text: „Návrh komplexnej verejnej kanalizácie s napojením na čistiareň odpadových vôd, ako aj návrh spôsobu čistenia odpadových vôd na čistiarni odpadových vôd musí okrem iného zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle vodného zákona č. 303/2016 Z. z. a v súčasnosti platné NV SR č. 269/2010 Z. z.“ textom „Návrh komplexnej verejnej kanalizácie s napojením na čistiareň odpadových vôd, ako aj návrh spôsobu čistenia odpadových vôd na čistiarni odpadových vôd musí okrem iného zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platné NV SR č. 269/2010 Z. z.“

V záväznej časti územného plánu, v návrhu regulatívov územného rozvoja obce v časti 4.2. Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody:

1. Na str. 10 nahradiť text: „realizovať opatrenia na čistenie splaškových a vôd povrchového odtoku v území a opatrenia na zadržanie zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením zákona č. 303/2016 Z. z. v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z. z.“ textom: „realizovať opatrenia na čistenie splaškových vôd a vôd povrchového odtoku v území tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipientoch v súlade s ustanovením zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a požiadaviek NV SR č. 398/2012 Z.z.“
2. Na str. 10 nahradiť text: „v záplavovom území je v zmysle zákona č. 303/2016 zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové a nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť“ textom: „v záplavovom území je v zmysle zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové a nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť“

Úrad upozorňuje aj na nasledovné:

1. MVE navrhovaná v časti 2.12.2. územného plánu v oddiele A. Energetika a energetické zariadenia je podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vodnou stavbou, ktorú povoľuje príslušný orgán štátnej vodnej správy
2. ochranné pásma verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, ktoré slúžia k bezprostrednej ochrane verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzkyschopnosti, podľa § 19 ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z. určuje príslušný orgán na základe žiadosti vlastníka, prípadne prevádzkovateľa; a to aj v inej vzdialenosti, ako sú uvedené v § 19 ods. 2 zákona z dôvodu miestnych podmienok.

Okresný úrad Poltár, Odbor starostlivosti o životné prostredie – list č. OU-PT-OSZP-2019/000624-002 zo dňa 10. 9. 2019

Orgán štátnej správy na úseku ochrany ovzdušia nemá pripomienky. Konštatuje, že zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré budú vznikať v obci musia spĺňať ustanovenia zákona o ovzduší a musia zodpovedať najlepšej dostupnej technológii.

Okresný úrad Poltár, Odbor starostlivosti o životné prostredie – list č. OU-PT-OSZP-2019/000637-002 zo dňa 17. 9. 2019

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva nemá námietky k prijatiu strategického dokumentu za dodržania nasledovných podmienok:

1. do záväznej časti ÚPN na str. 14 doplniť v bode 12. Verejnoprospešné stavby kapacitu kompostárne - max. do 5000 t/rok a kapacitu zberného dvora na nakladanie s nebezpečnými odpadmi – max. do 10 t/rok;
2. aktualizovať právne predpisy na úseku odpadového hospodárstva v návrhu ÚPN;
3. kompostáren zriadiť na mieste, ktoré bude bezpečne vzdialené od povrchových vôd (vodný tok, zamokrené pozemky a pod.) v súlade s § 11 ods. 6 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Okresný úrad Poltár, Odbor starostlivosti o životné prostredie – list č. OU-PT-OSZP-2019/000657-002 zo dňa 16. 9. 2019

Orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny nemá pripomienky.

Okresný úrad Poltár, Odbor krízového riadenia – list č. OU-PT-OKR-2019/000077-15 zo dňa 12. 9. 2019

Úrad nemá pripomienky.

Okresný úrad Lučenec, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií – list č. OU-LC-OCDPK-2019/010598 zo dňa 3. 10. 2019

Úrad súhlasí bez pripomienok.

Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor – list č. OU-LC-PLO-2019/010852 zo dňa 20. 9. 2019

Úrad nemá námietky k záberu poľnohospodárskej a lesnej pôdy v zmysle predloženého strategického dokumentu.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci – list č. RUVZLC-4657/4158/2019 z 23. 9. 2019

Úrad berie správu na vedomie a z hľadiska ochrany verejného zdravia v územnom pláne požaduje rešpektovať:

1. ustanovenia § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. dodržiavaním prípustných hodnôt hluku (ďalej len „PH“) z dopravy, ako aj z iných zdrojov, nakoľko v dokumente uvedené prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku nie sú v súlade s citovanými predpismi;
2. platné predpisy na ochranu pred žiarením, a to dodržiavaním zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia, nakoľko v dokumente sú citované neplatné predpisy.

Obvodný bankský úrad Banská Bystrica – list č. 1272-1965/2019 zo dňa 11. 9. 2019

Úrad nemá námietky a pripomienky k správe a strategickému dokumentu.

Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový referát – list č. OU-BB-OOP6-2019/029862-002/6 z 10. 9. 2019

Stanovisko neuvádza pripomienky. Požaduje v ďalšom konaní opraviť v tabuľke rozsah najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy a doplniť kódy BPEJ aj v zastavanom území.

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica – list č. KPU BB- 2019/19870-3/70129/PAV z 2. 9. 2019

Stanovisko neuvádza k strategickému dokumentu a k správe pripomienky.

Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia – list č. 07872/2019/ODDUPZP-4; 29647/2019 zo dňa 9.9. 2019

Úrad konštatuje, že návrh strategického dokumentu nie je v súlade so záväznými regulatívmi 2.2.10., v časti 2. V oblasti hospodárstva, 4.10. v časti 4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny a pôdneho fondu a 7.1.11 b) v časti 7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry zo Záväznej časti ÚPN VÚC BBK v platnom znení. Úrad požaduje:

1. do bodu 2.2. strategického dokumentu doplniť záväzné regulatívy ÚPN VÚC BBK č. 1.7.5., 2.2.6., 2.2.10., 4.2., 4.10., 4.15., 6.1.32. a 7.1.11.b) ;
2. do záväznej časti strategického dokumentu premietnuť záväzné regulatívy ÚPN VÚC BBK určujúce typ zástavby a charakter vidieckeho prostredia: 1.7.2. a 1.7.5.;
3. preukázať opodstatnenosť záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v zmysle zákona č. 220/2004 v znení neskorších predpisov;
4. realizáciu navrhovaných obytných a rekreačných plôch v celom území obce, najmä v lazničkom osídlení podmieniť vybudovaním rozvodov technickej infraštruktúry dostatočnej kapacity a v predstihu z dôvodu chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO);
5. retenčnú schopnosť v krajine zvyšovať účinnými vodozadržnými opatreniami v zmysle Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy;
6. v prípade požiadaviek na zásah do cesty III/2724 požiadať Úrad BBSK o stanovisko.

Obec Kokava nad Rimavicou – list č. KNR-446/2019 zo dňa 3.9. 2019

Dotknutá obec nemá pripomienky a námietky.

Obec Lom nad Rimavicou – list č. R2019/000187 zo 17. 09. 2019

Dotknutá obec nemá pripomienky a námietky.

Obec Ďubákovo – list bez čísla z 20. 09. 2019

Dotknutá obec nemá pripomienky a námietky.

Obec Šoltýska – list bez čísla z 20. 09. 2019

Dotknutá obec nemá pripomienky a námietky.

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. OZ Banská Bystrica – list č. CS SVP OZ BB 182/2019/51-39220 zo dňa 20. 9. 2019

Stanovisko uvádza nasledovné pripomienky:

- rešpektovať šírku pobrežných pozemkov 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku a 5 m pri drobnom vodnom toku;
- rešpektovať technických noriem pri úpravách riek a potokov a obmedzení v ich ochrannom pásme;
- rešpektovať protipovodňových opatrení na tokoch Skalný, Krahulčov a Lichý potok (povolená vodná stavba)
- potenciálne riziko zaplavovania priľahlého územia tokov v obci vplyvom povodňových prietokov, požiadavka na ochranu inundačných území
- zahrnúť do návrhu územného plánu nasledovné:

V súlade s plánmi manažmentu povodí vytvárať územno-technické predpoklady na ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení; úpravy odtokových pomerov, ktoré spomalia odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia; úpravu vodných tokov, ich nevyhnutné opravy a údržbu, prípadne ich revitalizáciu;

- výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd; zadržiavanie dažďových vôd v urbanizovanom prostredí; spriechodnenie migračných bariér, laterálny vývoj koryt.*
- riešiť odvádzanie splaškových vôd a rešpektovať požiadavky na čistenie vôd (kanalizácia, dočasne nepriepustné žumpy, ORL)

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie sa konalo v súlade so zákonom 2. 9. 2019 o 10,00 hod. na Obecnom úrade v Utekáči. Verejnosť bola informovaná o konaní verejného prerokovania oznámením obce č. 73/2019 zo dňa 22. 8. 2019 zverejneným na úradnej tabuli a na internetovej stránke. Správa bola k nahliadnutiu na obecnom úrade v Utekáči a na internetovej stránke obce a enviroportálu. Oznámenie na verejné prerokovanie bolo doručené aj dotknutým obciam, samosprávnemu kraju a dotknutým orgánom a organizáciám.

Z prerokovania bola vyhotovená zápisnica, jej prílohu tvorí prezenčná listina. Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili zástupcovia obstarávateľa, spracovateľa územného plánu obce a správy o hodnotení, OÚ Poltár, odboru starostlivosti o životné prostredie, OU Banská Bystrica, odboru územného plánovania, OU Banská Bystrica, pozemkového referátu a Banskobystrického samosprávneho kraja. Prerokovania sa nezúčastnili žiadni zástupcovia verejnosti. Od verejnosti neboli doručené žiadne písomné stanoviská.

Prítomní zástupcovia obce, obstarávateľa územného plánu a spracovateľ správy o hodnotení poskytli na prerokovaní výklad k navrhovanému riešeniu vrátane predpokladaných vplyvov na životné prostredie. Zástupkyňa OÚ Poltár zhrnula doterajší priebeh procesu posudzovania strategického dokumentu a poskytla informácie o ďalšom postupe. Prítomní zástupcovia dotknutých orgánov na verejnom prerokovaní informovali, že k návrhu strategického dokumentu sa vyjadria v písomných stanoviskách. Tieto sú zahrnuté v časti III.6. záverečného stanoviska.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Na základe strategického dokumentu, správy o hodnotení, pripomienok doručených stanovísk a odborného posudku boli vyhodnotené nasledovné dopady schválenia územného plánu obce Utekáč na životné prostredie a zdravie ľudí:

Vplyvy na obyvateľstvo

Územný plán umožňuje realizovať len nezávadné prevádzky a činnosti, ktoré neohrozia zdravie a kvalitu života obyvateľov hlukom, imisiami a inými výstupmi. Trvalé zaťaženie v okolí cesty 3. triedy a miestnych komunikácií sa zásadne nezvýši najmä s ohľadom na riešenie nákladnej dopravy pre potreby výroby prednostne po železnici. Ohrozenie zdravia ľudí radiáciou v dôsledku bývania v území so stredným radónovým rizikom sa neočakáva, bude eliminované vykonaním opatrení vyplývajúcich z príslušných predpisov, ktoré sú zahrnuté v zásadách územného plánu. Prechodne a lokálne sa zníži kvalita života obyvateľov v čase výstavby objektov a infraštruktúry v zmysle rozvojových návrhov územného plánu (hluk, emisie), vplyv bude rozložený do celého návrhového obdobia. Zlepší sa bezpečnosť a kvalita života obyvateľov v dôsledku plánovanej rekonštrukcie komunikácií, dobudovania chodníkov, športovej, rekreačnej a občianskej vybavenosti. Rozvoj výroby a cestovného ruchu výrazne zlepší miestnu ponuku práce, podnikateľských aktivít, ekonomickej a sociálnej situácie obyvateľov.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Územný plán nemá zásadný vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny ani morfológické pomery, dopad sa očakáva len lokálne a prechodne pri zakladaní stavieb. V riešenom území nie sú evidované zosuvné územia, vplyv na stabilitu a geodynamické procesy sa nepredpokladá. Možnosť erózie bude spojená s realizáciou lyžiarskych vlekov a zjazdoviek v sklonitom teréne, pri použití vhodných opatrení ide o málo významné riziko.

Vplyvy na klimatické pomery

Nepredpokladá sa priamy vplyv na klimatické pomery vznikom nových významnejších zdrojov emisií z výroby, bývania a dopravy. Nepriamo sa prejaví dopad nárastu zastavaných plôch a súvisiace zmeny odtokových pomerov územia, vzhľadom na rozsah zástavby ide o málo významný vplyv. Územný plán osobitne nerieši spôsob odvádzania povrchových vôd ani opatrenia na spomalenie odtoku a zvýšenie retencie, čo môže mať nepriamy vplyv aj na mikroklimatické ukazovatele. Vzhľadom na priaznivú krajinnú štruktúru a ekostabilizačné prvky v krajine je riziko významnejšieho vplyvu nízke.

Vplyvy na ovzdušie

Územný plán predpokladá zvýšenie potreby tepla, resp. vznik nových malých, prípadne stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia najmä v priemyselnom parku. Vzhľadom na nezávadný charakter navrhovanej výroby a plynofikáciu obce sa nepredpokladá zhoršenie kvality ovzdušia v lokálnom ani regionálnom meradle. Nárast nákladnej dopravy v súvislosti s výrobou je riešený aj využitím železnice, čím sa zníži zaťaženie ovzdušia z cestnej dopravy. Dočasné a krátkodobé zaťaženie imisiami zo stavebnej dopravy sa predpokladá pri realizácii stavieb a infraštruktúry v zmysle návrhu územného plánu.

Vplyvy na vodné pomery

Územný plán nenavrhuje nové rozvojové plochy zástavby v inundačnom území vodných tokov, návrhy sú situované v rámci už existujúcich zastavaných priestorov. Pre tok Rimavica a ďalšie vodné toky v zástavbe je pripravená realizácia protipovodňových úprav, resp. doplnenie už realizovaných. S realizáciou týchto opatrení budú spojené priame zásahy do tokov a zmeny hydromorfologických pomerov. Prirodzené úseky tokov v krajine nebudú realizáciou územného plánu dotknuté. Zmenu odtokových pomerov spôsobí zastavanie územia (stavby, spevnené plochy) a odvádzanie povrchových vôd, ktoré návrh územného plánu nešpecifikuje. Vzhľadom na predpokladaný rozsah zastavania ide o málo významný vplyv, ktorý je možné zmierniť vhodnými opatreniami na riešenie spevnených povrchov, zvýšenie retencie a spomalenie odtoku. Z hľadiska znečistenia povrchových a podzemných vôd sa predpokladá zlepšenie situácie v súvislosti s odstránením environmentálnej záťaže v areáli sklárne a dobudovaním a rekonštrukciou kanalizácií a ČOV. Riziko znečistenia v priestore odľahlých lazov sa zníži zabezpečením vyhovujúcich zariadení (nepriepustné žumpy, MČOV). Prevádzky produkujúce priemyselné odpadové vody sa nenavrhujú. Málo významné potenciálne riziko znečistenia vôd bude prechodne spojené so stavebnými prácami vyplývajúcimi z rozvoja obce.

Vplyvy na pôdu

Z hľadiska kvality pôdy návrh predstavuje zlepšenie situácie z dôvodu odstránenia environmentálnej záťaže v priestore bývalých sklární. V čase realizácie bude relevantné dočasné málo významné riziko prípadného havarijného znečistenia pôdy zo stavebnej techniky.

Záber poľnohospodárskej pôdy pre nové lokality výstavby predstavuje priamy a trvalý dopad v rozsahu zastavaných a spevnených plôch (8,7 ha), kde bude pôdny kryt odstránený. Zábery sa vzťahujú aj na najkvalitnejšiu pôdu v rámci katastrálneho územia (6. skupina), pričom územný plán optimalizuje umiestnenie rozvojových plôch za účelom maximálneho obmedzenia záberu. Územný plán počíta s nepatrným záberom lesnej pôdy (0,02 ha). Z hľadiska obmedzenia poľnohospodárskej a lesohospodárskej výroby v území sa nejedná o významný vplyv.

Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Priamym vplyvom je trvalý a dočasný záber vegetačného krytu na plochách nových rozvojových zámerov, prevažne biotopu lúk a pasienkov, poľných kultúr a nelesnej drevinovej vegetácie, v malom rozsahu lesných porastov. Nie je vylúčené, že lokálne dôjde aj k zásahu do lúčnych biotopov európskeho a národného významu identifikovaných v rámci katastrálneho územia obce (Lk2, Lk3, Lk7), napr. pri realizácii zjazdových tratí a lyžiarskych vlekov. Zásah do vodného ekosystému sa predpokladá len v súvislosti s protipovodňovými opatreniami na vodných tokoch. Realizácia zámerov na nových rozvojových plochách spôsobí stratu biotopov živočíchov viazaných generačne, potravné alebo pobytovo na dotknuté lúčne a poľné ekosystémy. Plánované protipovodňové úpravy na tokoch ovplyvnia biotop rýb a ostatných vodných živočíchov trvalo aj dočasne. Rozsah dopadu stavby a prevádzky MVE na vodný ekosystém závisí od konkrétneho riešenia. Prerušenie významnejších migračných trás živočíchov sa realizáciou návrhu nepredpokladá. Prínosom pre biodiverzitu sú návrhy na zvýšenie podielu vnútrošidovej vegetácie a revitalizáciu nevyužívaných plôch.

Vplyvy na krajinu

Navrhovaný územný plán rieši rozvoj primárne vyťažením zastavaného územia s ohľadom na zachovanie kompaktnosti obce a miestnych častí, nové satelitné rozvojové celky v krajine sa nenavrhujú. Štruktúra, charakter a funkcie laznického osídlenia ako súčasti krajinnej štruktúry nepredpokladajú zmeny. Zastúpenie krajinných prvkov sa zmení len málo významne bez zásahu do významných elementov a stabilizačných funkcií. Vzhľad krajiny lokálne ovplyvní predĺženie, resp. dobudovanie lyžiarskych zariadení. Plošné odlesnenie sa nepredpokladá. V rámci zástavby sa počíta s vizuálnym prínosom (revitalizácia zaniknutého areálu sklární, odstránenie defektov, doplnenie sídelnej vegetácie).

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia podľa zákona č. 543/2002 a nepriamy vplyv na chránené územia mimo riešeného územia obce je vylúčený. Návrh rešpektuje regionálne prvky územného systému ekologickej stability (biocentrá a terestrický biokoridor v severnej časti) aj vymedzené ekologicky významné segmenty v krajine. V týchto prvkoch sa nenavrhujú rozvojové plochy so stavebnými zámermi. V prípade predĺženia a rekonštrukcie lyžiarskych vlekov je možné predpokladať okrajový zásah do ekologicky významných segmentov v južnej časti územia bez podstatného dopadu na ich štruktúru a funkcie. Prirodzené úseky Rimavice ako lokálneho biokoridoru nie sú návrhom dotknuté. Návrh rešpektuje ochranné pásma vodárenských tokov a ostatných vodných tokov, vodných zdrojov, lesa, zariadení technickej infraštruktúry a stavieb. Vo vzťahu k funkciám CHVO sa predpokladá zlepšenie v dôsledku optimalizácie a rekonštrukcie systému odvádzania splaškových vôd na území obce.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Negatívny vplyv sa nepredpokladá, územný plán vytvára predpoklady pre zachovanie tradičného laznického osídlenia prostredníctvom regulatívov funkčného využitia a zástavby. Obsahuje požiadavky pre prípad zistenia neevidovaných archeologických nálezov pri zemných prácach.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyvy sa neočakávajú.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov

Na základe výsledkov procesu posudzovania možno konštatovať, že výsledný dopad schválenia územného plánu na zdravie obyvateľov a zložky životného prostredia bude z hľadiska významnosti a rozsahu prijateľný, identifikované nepriaznivé vplyvy neprevýšia prínos, ktorý plyní z navrhovaného rozvoja pre obec a jej obyvateľov. Z hľadiska časového prevažujú negatívne vplyvy dočasné a krátkodobé viazané na obdobie samotnej realizácie konkrétnych stavieb a zásahov, trvalý charakter má záber pôdy a nelesných biotopov a protipovodňové úpravy tokov. Trvalý a dlhodobý charakter majú prínosy v podobe zníženia rizika znečistenia

pôdy a vôd, kvality života a funkcií CHVO v dôsledku odstránenia environmentálnej záťaže a revitalizácie areálu bývalých sklární a rekonštrukcie a dobudovania systému odkanalizovania a čistenia splaškových vôd. Najvýznamnejším dlhodobým prínosom pre obyvateľov je obnova pracovných príležitostí (výroba, cestovný ruch) a súvisiace zlepšenie sociálnych podmienok a demografického vývoja. Navrhovaný rozvoj nie je v rozpore so záujmami ochrany prírody v území.

V zmysle odporúčaní uvedených v časti VI. „ZÁVERY“ bod 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska možno konštatovať súlad územného plánu s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, s inými strategickými dokumentmi aj s platným právnym stavom a súlad je možné zabezpečiť aj v budúcich povoloňavacích konaniach, pre ktoré tvorí územný plán rámcové východisko.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V katastrálnom území obce Utekáč sa nenachádzajú vyhlásené ani navrhované lokality európskej sústavy chránených území. Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov územného plánu obce Utekáč, správy o hodnotení, doručených stanovísk a odborného posudku možno konštatovať, že predložený strategický dokument nebude mať nepriamy vplyv na predmet ochrany chránených území, ktoré sa nachádzajú v širšom území mimo územia obce.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia, únosnosť prírodného prostredia, environmentálne riziká v území, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, úroveň spracovania strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu, stanoviská dotknutých orgánov, výsledok verejného prerokovania, závery odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ za dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bod 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a splnenia požiadaviek na monitoring určených v časti VI. „ZÁVERY, bod 5. Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Strategický dokument „Územný plán obce Utekáč“ bol v zmysle určeného rozsahu hodnotenia spracovaný v nulovom variante a v jednom variante riešenia návrhu. Na základe uskutočneného procesu posudzovania a záverov odborného posudku **sa odporúča schváliť strategický dokument „Územný plán obce Utekáč“ v navrhovanom variante riešenia**, ktorý

bol vyhodnotený ako environmentálne prijateľný a prínosný z hľadiska určených cieľov rozvoja obce.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov, správy o hodnotení, relevantných pripomienok doručených stanovísk, verejného prerokovania, výstupov odborného posudku a zvážení všetkých environmentálnych aspektov sa odporúča doplniť a upraviť strategický dokument „Územný plán obce Utekáč“ v smernej a záväznej časti, a to zmysle nasledovných odporúčaní:

1. do záväznej časti doplniť kapacitu zariadení v bode 12. Verejnoprospešné stavby: kompostáreň - max. do 5000 t/rok a zberný dvor na nakladanie s nebezpečnými odpadmi – max. do 10 t/rok;
2. do zásad a regulatívov pre všetky funkčné plochy (bývanie, občianska vybavenosť, výroba, rekreácia) v časti 4.2. záväznej časti územného plánu doplniť požiadavku na spôsob zachytávania a odvádzania dažďových vôd zo striech a spevnených plôch s cieľom spomalenia odtoku a zlepšenia mikroklimatických podmienok v zastavanom území – dažďové vody zadržiavať priamo na pozemku rodinných a bytových domov, rekreačných aj výrobných objektov v rámci ich priestorových možností (dažďové záhrady, retenčné jazierka, zasakovacie pásy, recyklácia vody a pod.);
3. do zásad a regulatívov v časti 4. záväznej časti doplniť požiadavku na riešenie a umiestnenie objektu kompostárne tak, aby bolo toto zariadenie bezpečne vzdialené od povrchových vôd (vodný tok, zamokrené pozemky a pod.) v súlade s § 11 ods. 6 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch;
4. do zásad a regulatívov verejného dopravného vybavenia v časti 4.1. záväznej časti územného plánu doplniť požiadavku pre riešenie statickej dopravy – pri realizácii parkovacích plôch, predovšetkým parkovísk väčšej kapacity, preferovať použitie polopriepustných povrchov, kombinovať spevnené plochy s plochami vegetácie a realizovať ďalšie opatrenia na spomalenie povrchového odtoku z parkovísk (zasakovacie pásy, suché zdrže a pod.);
5. do zásad a regulatívov odvedenia povrchových vôd a ochrany pred povodňami v časti 4.2. záväznej časti územného plánu doplniť požiadavku na vytvorenie územno-technických predpokladov pre realizáciu preventívnych technických a biotechnických opatrení, najmä úpravy odtokových pomerov, ktoré spomalia odtok vôd do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia; úpravu vodných tokov, ich nevyhnutné opravy a údržbu, prípadne ich revitalizáciu; zadržiavanie zrážok v urbanizovanom prostredí; výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd; spriechodnenie migračných bariér, laterálny vývoj korýt a ďalšie opatrenia vyplývajúce z plánov manažmentu povodí,
6. medzi zásady a regulatívy pre občiansku vybavenosť v časti 3. záväznej časti územného plánu doplniť požiadavku pre obnovu lyžiarskej vybavenosti – v prípade podstatného rozšírenia alebo predĺženia zjazdových tratí a lyžiarskych vlekov alebo návrhu na doplnkovú vybavenosť (zasnežovanie a pod.), ktoré môžu mať vplyv na záujmy ochrany prírody a krajiny, prípadne ochrany vôd, zabezpečiť postup v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z.,
7. medzi zásady ochrany prírody a krajiny v časti 5. doplniť požiadavku obmedziť zásahy do vodných tokov a ich brehových porastov, do mokradí a biotopov európskeho a národného významu; v prípade nevyhnutnosti zásahu postupovať v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
8. medzi zásady ochrany prírody a krajiny v časti 5. doplniť zásadu: V prípade nevyhnutného výrubu drevín postupovať v zmysle § 47 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody

- a krajiny v znení neskorších predpisov a nevyhnutný výrub a spracovanie drevnej hmoty realizovať v mimohniezdnom období (t.j. od 1. septembra do 15. marca);
9. do zásad a regulatívov ochrany prírody v časti 5. doplniť požiadavku: pri výsadbe drevín v zastavanom území, rozptýlenom osídlení aj vo voľnej krajine použiť pôvodné domáce a stanovištne zodpovedajúce druhy a doplniť zásadu postupne nahrádzať nevhodné dreviny (alergénne, invázne, cudzokrajné, krajinársky nevhodné) vhodnejšími domácimi druhmi;
 10. požiadavky na úseku ochrany prírody a krajiny uvedené v zásadách v oblasti starostlivosti o životné prostredie v časti 6. záväznej časti presunúť do časti 5. z dôvodu príslušnosti vecného obsahu;
 11. v súlade so záväznou časťou uviesť v smernej časti územného plánu existujúcu MVE Salajka a navrhovanú MVE Utekáč aj v časti 2.12.3. Vodné toky a vodné hospodárstvo, nakoľko sa jedná o vodné stavby v zmysle zákona č. 364/2004;
 12. v zásadách uvedených v časti 4.2. záväznej časti územného plánu doplniť text týkajúci sa využitia hydroenergetického potenciálu toku Rimavica pre účely MVE o zásadu: konkrétny návrh MVE Utekáč riešiť využitím a obnovou existujúcich stavebných a technických objektov v bývalom areáli sklární bez obmedzenia biologickej priechodnosti toku migračnou bariérou a zhoršenia podmienok vodných živočíchov odberom vody v súlade s platnou metodikou MŽP SR;
 13. do zásad uvedených v časti 4.2. záväznej časti územného plánu doplniť zásadu na realizáciu navrhovanej zástavby (bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia, výroba) v celom území obce, najmä v odčlenených častiach podmieniť vybudovaním, resp. rekonštrukciou zariadení technickej infraštruktúry navrhovanej kapacity a v predstihu;
 14. do požiadaviek na ochranu kultúrneho dedičstva v časti 5. záväznej časti strategického dokumentu doplniť požiadavku na zachovanie pôvodného špecifického rázu vidieckeho priestoru a tradičného charakteru zástavby so zohľadnením miestnych národopisných špecifik pri budovaní nových a rekonštrukcii existujúcich objektov, predovšetkým v lazníckom osídlení;
 15. v časti 5. záväznej časti územného plánu preformulovať zásadu: „zachovať súčasnú výmeru lesných pozemkov“, nakoľko je v rozpore so skutočnosťou, že návrh územného plánu počíta so záberom lesných pozemkov pre potreby rozšírenia občianskej vybavenosti;
 16. vymedzenie ochranných pásiem verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v časti 8.2. záväznej časti územného plánu doplniť v zmysle pripomienky stanoviska Okresného úradu, orgánu štátnej vodnej správy - v zmysle zákona č. 442/2002 príslušný orgán štátnej vodnej správy môže určiť ochranné pásmo aj v inej vzdialenosti ako určuje tento zákon na základe žiadosti vlastníka, resp. prevádzkovateľa z dôvodu miestnych podmienok;
 17. do bodu 2.2. smernej časti územného plánu doplniť znenie záväzných regulatívov ÚPN VÚC BBK č. 1.7.5., 2.2.6., 2.2.10., 4.2., 4.10., 4.15., 6.1.32. a 7.1.11.b);
 18. v príslušných textoch smernej aj záväznej časti územného plánu vykonať formálne opravy, použiť aktuálne a správne citácie právnych predpisov, aktuálne číslovanie železničných tratí (117A Utekáč – Lučenec; 115A Plešivec – Zvolen, os. st.), aktuálne prípustné hodnoty určujúce veličiny hluku v súlade s platným predpisom a ďalšie úpravy textu v zmysle pripomienok stanoviska Ministerstva dopravy a výstavby SR, Okresného úradu Poltár, orgánu štátnej vodnej správy, Okresného úradu Poltár, orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci a Okresného úradu Banská Bystrica, pozemkového referátu.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované v súlade s § 14 zákona v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, a to na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie, v ktorom boli zvážené dôvody, ciele a prínosy riešenia územného plánu, súčasný stav využívania územia, únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na zložky prírodného prostredia, prvky územného systému ekologickej stability a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, ako aj súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. S ohľadom na súčasný stav poznania a mierku riešenia návrhu boli zohľadnené všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplynuli zo správy o hodnotení strategického dokumentu, vlastného strategického dokumentu, pripomienok doručených stanovísk dotknutých subjektov, záverov verejného prerokovania a odborného posudku, ktorý doplnil chýbajúce hodnotenia a odporúčania.

Všetky opodstatnené odporúčania a požiadavky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, boli premietnuté do kapitoly VI. „ZÁVERY, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ na životné prostredie spočíva v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti, zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní sú horšie, ako sa predpokladalo v správe o hodnotení, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Primárne aspekty, ktoré ovplyvňujú rozvojové možnosti obce Utekáč a jej katastrálneho územia sú:

- súčasná urbanistická štruktúra a vymedzenie zastavaného územia, odčlenené miestne časti a lazničné osídlenie;
- nepriaznivá prognóza demografického vývoja, úbytok mladých obyvateľov;
- nedostatok pracovných príležitostí v obci, vysoká nezamestnanosť po ukončení činnosti sklárne;
- nedostatky občianskej vybavenosti;
- environmentálna záťaž a potenciál bývalého areálu sklárne Clara;
- dopravné závary na zbernej a obslužných komunikáciách, chýbajúce pešie chodníky a vybavenie autobusových zastávok;
- existencia železničnej trate a potenciál bývalých vlečiek v areáli sklárne;
- tradícia zjazdového lyžovania v obci;
- potenciál prírodného prostredia, krajinskej štruktúry a existujúcich základní cestovného ruchu pre rozvoj rekreácie;
- CHVO Horného Ipľa, Rimavice a výskyt ekologicky významných prvkov v území;
- ochranné pásma technickej a dopravnej infraštruktúry, vodných tokov a iných objektov
- návrhy vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (Utekáč - vodovod s napojením na vodárenskú nádrž Klenovec, rekonštrukcia cesty III/2724).

Uvedené skutočnosti limitujú, resp. podmieňujú možnosti funkčného a priestorového využitia územia. Ako najpodstatnejšie boli vyhodnotené požiadavky na oživenie výrobnjej funkcie a pracovných príležitostí v priemyselnom parku, odstránenie environmentálnej záťaže, zachovanie tradičného lazničného osídlenia s chalupárskym využitím, pokrytie oddychovo-rekreačných potrieb na báze obnovy a rozvoja súčasných funkcií a základní (lyžovanie, turistika, strelnica, rybník, zvernica a i.), optimalizáciu dopravnej obsluhy územia obce, dobudovanie vyhovujúcej technickej infraštruktúry a protipovodňovej ochrany. Z hľadiska environmentálneho územný plán sleduje najmä minimalizáciu záberu chránených pôd, zachovanie historickej krajinskej štruktúry a lazničného osídlenia, ochranu vôd v nadväznosti na CHVO, rešpektovanie ekostabilizačných funkcií v krajine.

Žiadne z doručených stanovísk k správe nie je nesúhlasné, ani neobsahuje zásadné a opodstatnené námietky k predloženej správe alebo strategickému dokumentu. Väčšina stanovísk neuvádza žiadne podmienky ani pripomienky. Ostatné stanoviská uvádzajú vecné pripomienky a požiadavky v zmysle svojich kompetencií vyplývajúcich z konkrétnych platných právnych predpisov a pripomienky formálneho charakteru.

Verejného prerokovania strategického dokumentu uskutočneného v zmysle zákona sa nezúčastnili žiadni obyvatelia dotknutých obcí ani iná verejnosť. Od zástupcov verejnosti neboli príslušnému orgánu ani obci doručené žiadne stanoviská.

Časť pripomienok doručených v stanoviskách má všeobecný charakter a odkazuje na rešpektovanie ustanovení konkrétnych právnych predpisov, ktoré sú všeobecne záväzné a vzťahujú sa na povoľovacie konania ku konkrétnym stavbám a zámerom, ktorých realizácia vyplynie z návrhov územného plánu po jeho schválení.

Z doručených stanovísk nevyplynuli žiadne relevantné a opodstatnené požiadavky, ktoré by si vyžadovali úpravu územného plánu z hľadiska umiestnenia, funkcie a rozsahu navrhovaných rozvojových plôch alebo riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry.

V stanovisku Ministerstva dopravy a výstavby SR sa uvádzajú dve relevantné pripomienky týkajúce sa formálno-vecného nedostatku v textovej časti strategického dokumentu (neplatné číslovanie železničných tratí a irelevantné uvedenie konkrétnych právnych predpisov pre projekciu v záväznej časti). Pripomienky sú akceptované ako odporúčanie pre opravu smernej a záväznej časti strategického dokumentu.

Požiadavky stanoviska Okresného úradu Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor štátnej vodnej správy upozorňujú na formálne nedostatky v smernej a záväznej časti

strategického dokumentu (neplatné a nesprávne citácie právnych predpisov) a vecné skutočnosti (MVE ako vodná stavba, určovanie ochranných pásiem verejných vodovodov a kanalizácií). Pripomienky sú akceptované ako odporúčanie pre opravu a doplnenie textových častí strategického dokumentu.

Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor štátnej správy odpadového hospodárstva požaduje opravy citácií predpisov, doplniť kapacitu kompostárne a zberného dvora do záväznej časti a požiadavku týkajúcu sa umiestnenia a riešenia kompostárne v zmysle platných predpisov (bezpečná vzdialenosť od vodných tokov). Pripomienky sú akceptované ako odporúčanie pre opravu a doplnenie textových častí strategického dokumentu. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci odkazuje na rešpektovanie platných právnych predpisov, čo je v záväznej časti návrhu územného plánu primerane zahrnuté. Relevantné je upozornenie úradu na nesprávne citácie v texte strategického dokumentu, čo sa odporúča opraviť.

Okresný úrad v sídle kraja Banská Bystrica, pozemkový referát požaduje v ďalšom konaní doplnenie údajov o rozsahu najkvalitnejšej pôdy a kódov BPEJ v zastavanom území, ide o formálne pripomienky, ktoré sa odporúča akceptovať.

Stanovisko Banskobystrického samosprávneho kraja, oddelenia územného plánovania a životného prostredia požaduje doplniť do smernej a záväznej časti územného plánu konkrétne záväzné regulatívy zo Záväznej časti ÚPN VÚC BBK a ďalšie odporúčania súvisiace s CHVO a požiadavkami Stratégie SR na nepriaznivé dôsledky klímy. Pripomienky boli vyhodnotené ako vecne opodstatnené. Požiadavku na preukázanie opodstatnenosti záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy možno vyhodnotiť ako dostatočne splnenú v strategickom dokumente.

V procese posudzovania bolo prihliadnuté aj na relevantné pripomienky stanoviska organizácie Slovenský vodohospodársky podnik š. p. OZ Banská Bystrica. Akceptuje sa požiadavka na doplnenie záväznej časti územného plánu o opatrenia na spomalenie povrchového odtoku vôd a zvýšenie retenčnej schopnosti územia v súvislosti s protipovodňovou ochranou obce tak, ako to vyplýva z plánu manažmentu povodí. Požiadavka je zahrnutá v odporúčaní na doplnenie strategického dokumentu.

Opodstatnené vecné požiadavky aj formálne pripomienky uplatnené v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie sú premietnuté do kapitoly VI. „ZÁVERY, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.

Z posúdení správy o hodnotení, z doručených stanovísk a záverov odborného posudku vyplynulo, že návrh územného plánu obce Utekáč predstavuje variantné riešenie, ktoré určuje optimálne funkčné a priestorové usporiadanie obce s ohľadom na dlhodobý vývoj bez zásadných environmentálnych rizík. S ohľadom na definované prírodné a územné limity, širšie vzťahy a miestne pomery zastavaného územia predstavuje optimálnu alternatívu riešenia rozvoja obce.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovaných verejnosť patrí fyzická osoba (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona), právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b) zákona), občianska iniciatíva (§ 6 ods. 2 písm. c a § 6 ods. 3 zákona).

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, §

12 ods. 2 zákona o posudzovaní, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Utekáč“ nebola zainteresovaná verejnosť identifikovaná.

POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie

Ing. Andrea Maráková, vedúca odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Poltár, dňa 24. 10. 2019